

V Bruselu dne 16.4.2025
COM(2025) 187 final

SDĚLENÍ KOMISE

**Pracovní plán na období 2025–2030 týkající se ekodesignu udržitelných výrobků a
označování energetickými štítky**

{SWD(2025) 112 final}

SDĚLENÍ KOMISE

Pracovní plán na období 2025–2030 týkající se ekodesignu udržitelných výrobků a označování energetickými štítky

1. ÚVOD

1.1. Jednotný trh udržitelných výrobků

Právním rámcem pro stanovení požadavků na ekodesign je **nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků** ⁽¹⁾. Společně s **rámcovým nařízením o označování energetickými štítky** usnadňuje spotřebitelům výběr a podporuje zavádění udržitelnějších a energeticky účinnějších výrobků. Toto sdělení určuje výrobky, u nichž mají být stanoveny priority, pokud jde o práci, která má být provedena do roku 2030 podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a rámcového nařízení o označování energetickými štítky.

Stanovení harmonizovaných požadavků na ekodesign platných na celém jednotném trhu napomáhá rozšíření udržitelných výrobků, výroby a spotřeby. Zúčastněné strany tuto iniciativu podporují, protože snižuje náklady na dodržování předpisů, zjednodušuje systém a umožňuje výrobcům a spotřebitelům využívat úspor z rozsahu, které trh se 450 miliony spotřebitelů nabízí. To stimuluje investice a inovace a vytváří poptávku po udržitelných výrobcích, čímž se zvyšuje konkurenceschopnost výrobců v EU a podporují se udržitelná rozhodnutí v celém hodnotovém řetězci. Stanovení ambiciózních prahových hodnot pro uvádění výrobků na trh EU, které se vztahují na společnosti z EU i mimo ni, je cennou příležitostí ke zvýšení udržitelnosti globálních hodnotových řetězců. Kromě toho mohou pobídky přispět k propagaci udržitelných výrobků a zajistit jejich cenovou dostupnost pro všechny spotřebitele.

Požadavky na ekodesign účinně snižují dopady výrobků a spotřeby energie na životní prostředí, energetiku a klima a zlepšují oběhovost. Poskytnutím většího množství informací o udržitelnosti výrobků pomáhají tyto požadavky spotřebitelům činit informovanější nákupní rozhodnutí a vytvářejí ekonomické výhody pro výrobce udržitelnějších výrobků. Vývoj požadavků na ekodesign týkajících se opravitelnosti spotřebních výrobků je rovněž důležitý pro rozšíření práva spotřebitele na opravu stanoveného směrnicí (EU) 2024/1799 o podpoře oprav zboží ⁽²⁾. Požadavky na ekodesign tak přispívají k hlavním cílům politiky EU v oblasti životního prostředí, energetiky, klimatu, ochrany spotřebitele, konkurenceschopnosti, odolnosti a jednotného trhu.

Tento pracovní plán rovněž přispěje k cílům nedávno přijatého Kompasu konkurenceschopnosti ⁽³⁾, neboť pomůže odstranit rozdíl v inovacích a podpoří konkurenceschopnost, dekarbonizaci a hospodářskou bezpečnost EU. Kromě toho může pomoci při rozvoji předních trhů udržitelných a

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1781 ze dne 13. června 2024 o vytvoření rámce pro stanovení požadavků na ekodesign udržitelných výrobků.

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1799 ze dne 13. června 2024 o společných pravidlech na podporu oprav zboží a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnic (EU) 2019/771 a (EU) 2020/1828 (Text s významem pro EHP), Úř. věst. L, 2024/1799, 10.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj>

⁽³⁾ COM(2025) 30 final.

oběhových výrobků v souladu s nedávno přijatou Dohodou o čistém průmyslu ⁽⁴⁾ a Akčním plánem pro ocel a kovy ⁽⁵⁾. Komise plánuje vydat související akt o oběhovém hospodářství a akt o akceleratoru dekarbonizace průmyslu, které tuto iniciativu doplní.

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je klíčovým příspěvkem k ambicím Dohody o čistém průmyslu, podle níž se má EU do roku 2030 stát světovým lídrem v oblasti oběhového hospodářství. Přijetí požadavků na výrobky podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků – doplněného připravovaným aktem o oběhovém hospodářství – bude mít zásadní význam pro zvýšení oběhovosti našich ekonomik, a to díky rozvoji předních trhů udržitelných a oběhových výrobků a zajištění, aby výrobky obsahující cenné a vzácné materiály byly efektivně a co nejdéle opakovaně používány, než se stanou odpadem, a díky začlenění kritérií podporujících opravitelnost, recyklovatelnost a recyklovaný obsah. Stručně řečeno, nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků významně přispěje k našemu cíli, kterým je čisté a dekarbonizované hospodářství EU účinně využívající zdroje.

1.2. Příspěvek k cílům v oblasti zjednodušení a snížení zátěže

Tento pracovní plán je prvním plánem, který uplatňuje širší oblast působnosti nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků na konkrétní výrobky. Jeho cílem je najít rovnováhu mezi potenciálními pozitivními dopady nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků na životní prostředí, jeho schopností plnit cíle a potřebou zjednodušit předpisy. Několik ustanovení nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků výslovně požaduje, aby Komise při stanovování pravidel pro ekodesign (včetně podávání zpráv) předešla nepřiměřené administrativní zátěži podniků, zejména malých a středních ⁽⁶⁾.

Cíl v oblasti zjednodušení předpisů je ústředním prvkem nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. Stanovením harmonizovaných požadavků na udržitelnost výrobků na úrovni EU platných ve všech členských státech se zabrání překážkám obchodu a vyrovnají se podmínky pro podniky působící na jednotném trhu EU nebo na něj vyvážející, čímž se sníží jejich administrativní zátěž.

Pracovní plán určuje první soubor klíčových priorit pro získání zkušeností a kapacit potřebných k tomu, aby nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků dosáhlo svého plného regulačního potenciálu, a to ve spolupráci s orgány členských států. Současně připravuje půdu pro budoucí zahrnutí více skupin výrobků, a to provedením předběžných studií oblasti působnosti a podrobných posouzení potenciálních dopadů a zlepšení. Tento přístup pomáhá dodržovat závazky týkající se vydávání nových regulačních opatření, snižuje riziko zpoždění a přispívá ke stabilitě podnikatelského prostředí.

Získávání zkušeností zahrnuje metodické aspekty, zejména v oblasti započítávání uhlíku, kde provádění pracovního plánu přispěje k cíli sdělení o Dohodě o čistém průmyslu, kterým je

⁽⁴⁾ COM(2025) 85 final.

⁽⁵⁾ COM (2025) 125 final.

⁽⁶⁾ Zejména články 5, 7, 13, 16, 36, 39, 47 a 60 nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků.

zjednodušení a harmonizace metodik započítávání uhlíku, a to v souladu s dobrovolným označením, které je rovněž uvedeno v Dohodě o čistém průmyslu.

1.3. Návaznost na úspěch ekodesignu a označování energetickými štítky

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků vychází z přístupu, který se **již dvě, resp. tři desetiletí** úspěšně uplatňuje podle **stávajícího rámce EU pro ekodesign a označování energetickými štítky**.

Odhaduje se ⁽⁷⁾, že díky současným požadavkům na ekodesign a označování energetickými štítky bylo v **roce 2023 dosaženo snížení koncové spotřeby energie o 12 %**. To je více než celková koncová spotřeba energie Belgie a České republiky dohromady, což v uvedeném roce ušetřilo **145 milionů tun emisí CO₂**. Odhaduje se také, že v roce 2020 vedly tyto požadavky k nárůstu počtu **pracovních míst o 346 000** a k úspoře nákladů ve výši 182 až 266 EUR na domácnost, přičemž do roku 2030 se tato částka podle odhadů zvýší na **473 až 736 EUR** na domácnost. Vyplatilo se to i podnikům: **93 % spotřebitelů** si při nákupu výrobků označených energetickým štítkem **všimá energetického štítku** a dodavatelé a prodejci zaznamenávají zvýšenou poptávku po výrobcích s vyšší energetickou účinností (což pomáhá spotřebitelům zohlednit více než jen pořizovací náklady). V neposlední řadě tento rámec podpořil energeticky účinnější výrobní modely po celém světě a podnítil mnoho třetích zemí k zavedení podobných právních předpisů.

Cílem nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je zopakovat tento úspěch v širším měřítku a zároveň zachovat úzkou součinnost dosaženou s rámcem pro označování energetickými štítky. Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků umožní stanovit požadavky na ekodesign pro mnohem širší škálu výrobků ⁽⁸⁾. Požadavky mohou zahrnovat dva aspekty: *výkonnost výrobku* (např. trvanlivost, dostupnost náhradních dílů, minimální recyklovaný obsah) a/nebo *informace o výrobku* (např. klíčové vlastnosti výrobku a jeho uhlíkovou/environmentální stopu). Informace o výrobcích budou zpřístupněny především prostřednictvím digitálního pasu výrobku nebo – v případě výrobků s energetickým štítkem – prostřednictvím Evropského registru výrobků s energetickým označením (EPREL). Požadavky na ekodesign budou stanoveny prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci pro jednotlivé výrobky nebo horizontálně pro skupiny podobných výrobků najednou. Při vypracovávání požadavků na ekodesign bude Komise věnovat zvláštní pozornost potřebám malých a středních podniků, zejména mikropodniků a malých podniků se střední tržní kapitalizací, a poskytne jim individuálně uzpůsobenou podporu v souladu s článkem 22 nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků.

⁽⁷⁾ 2024 Ecodesign Impact Accounting (Vyhodnocování dopadu ekodesignu 2024), <https://europa.eu/!THcmy4>

⁽⁸⁾ Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků čl. 1 odst. 2.

2. VÝROBKY, PRO NĚŽ MAJÍ BÝT V PRACOVNÍM PLÁNU NA OBDOBÍ 2025–2030 STANOVENY PRIORITY

2.1. Právní požadavky

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků určuje kritéria pro stanovení priorit pro výrobky a jejich zařazení do pracovních plánů vztahujících se na období nejméně tří let. Zařazení do pracovního plánu musí vycházet z jejich potenciálu přispět k cílům EU v oblasti klimatu, životního prostředí a energetické účinnosti. Musí také zohledňovat takové faktory, jako jsou případné mezery v právních předpisech EU, rozsah výkonnosti výrobků, objem prodeje a obchodu, dopady v celém hodnotovém řetězci a potřeba přezkoumat stávající požadavky.

Pro tento první pracovní plán byly priority stanoveny v samotném nařízení (článek 18): železo a ocel, hliník, textil, zejména oděvy a obuv, nábytek, včetně matrací, pneumatiky, čisticí prostředky, barvy, maziva, chemické látky, výrobky spojené se spotřebou energie a produkty informačních a komunikačních technologií a další elektronika. Nařízení však dává Komisi určitou volnost, aby mohla některé z těchto výrobků vynechat nebo přidat nové, pokud to odůvodní.

Pracovní plán podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků zahrnuje také seznam výrobků, které mají být v souladu s **rámcovým nařízením o označování energetickými štítky** považovány za prioritní v oblasti označování energetickými štítky ⁽⁹⁾. Podle uvedeného nařízení je třeba změnit stupnici starších štítků a aktualizovat je tak, aby odrážely vývoj trhu a technologií.

Aby se zohlednila doba trvání mandátu Komise a Parlamentu a zajistila předvídatelnost pro podniky, **navrhuje Komise pětiletý pracovní plán týkající se ekodesignu udržitelných výrobků a označování energetickými štítky (od roku 2025 do roku 2030) s přezkumem v polovině období po třech letech (v roce 2028).**

2.2. Inkluzivní a transparentní proces založený na důkazech pro předvídatelné výsledky

Výběr prioritních výrobků je podložen důkladnou technickou analýzou ⁽¹⁰⁾ a rozsáhlým procesem konzultací se zúčastněnými stranami, včetně členských států.

Tento proces zahrnoval širokou veřejnou konzultaci ⁽¹¹⁾ v roce 2023 a představení návrhu pracovního plánu a diskusi o něm na prvním zasedání **fóra o ekodesignu dne 19. února 2025. Zúčastnilo se více než 200 účastníků** (na místě i online), kteří zastupovali různá odvětví

⁽⁹⁾ Nařízení (EU) 2017/1369, kterým se stanoví rámec pro označování energetickými štítky a zrušuje směrnice 2010/30/EU.

⁽¹⁰⁾ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138903>

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13682-Nove-priority-pro-ekodesign-udrzitelnych-produktu_cs

průmyslu, akademickou sféru, nevládní organizace a mezinárodní partnery, jakož i členské státy a země EHP ⁽¹²⁾. Přípomínky z konzultací byly pečlivě uváženy při dokončování tohoto pracovního plánu.

V návaznosti na přípravný proces popsany v předchozím oddíle bude první pracovní plán zahrnovat **čtyři konečné výrobky, dva meziprodukty a dva právní akty stanovující horizontální požadavky**, a to vedle seznamu zásadních prací připravených v souvislosti s posledním pracovním plánem týkajícím se ekodesignu a označování energetickými štítky a převzatých z něj ⁽¹³⁾.

2.2.1. Nové výrobky, které mají být zařazeny do pracovního plánu

Výrobek/opatření	Pořadí dle JRC	Stanovisko zúčastněných stran	Velikost trhu (EU)	Potenciál ke zlepšení	Orientační termín přijetí
Konečné výrobky					
Textil/oděvy	1.	Vysoká podpora	78 miliard EUR (z celkového objemu trhu s textilem a obuví činícího 142 miliard EUR, 2019)	Vysoký potenciál pro prodloužení životnosti výrobků, zlepšení materiálové účinnosti a snížení dopadů na vodu, vznik odpadu, změnu klimatu a spotřebu energie. Požadavky na informace podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků budou fungovat v součinnosti s nařízením o označování textilních výrobků, jehož přezkum právě probíhá.	2027
Nábytek	2.	Podpora	140 miliard EUR (2021)	Vysoký potenciál pro zlepšení aspektů využívání zdrojů, přičemž dopady výroby a dodávek materiálů jsou často hlavním přispěvatelem v různých kategoriích dopadů na životní prostředí (např. změna klimatu, acidifikace, eutrofizace) a ke vzniku odpadu. Pozitivní dopad na další kategorie, jako je ovzduší, půda a biologická rozmanitost.	2028
Pneumatiky	3.	Vysoká podpora	45 miliard EUR (2021)	Ačkoli tyto výrobky již upravují jiné právní předpisy EU (včetně nařízení	2027

⁽¹²⁾ Dále se 21. února 2025 sešla **skupinu odborníků členských států** vytvořená podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, aby zjistila konkrétní názory členských států a zemí EHP. Související dokumenty naleznete zde: <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/meetings/consult?lang=cs&meetingId=59861&fromExpertGroups=3969>

⁽¹³⁾ https://energy.ec.europa.eu/publications/ecodesign-and-energy-labelling-working-plan-2022-2024_en

				(EU) 2020/740 o označování pneumatik), je zde potenciál zlepšit recyklovatelnost a recyklovaný obsah a zmírnit rizika spojená s nakládáním s odpadem z pneumatik na konci životnosti.	
Matrace	4.	Vysoká podpora	10 miliard EUR (2022)	Vysoký potenciál pro zlepšení v oblasti vzniku odpadu, prodloužení životnosti a materiálové účinnosti.	2029
Meziprodukty					
Železo a ocel	1.	Vysoká podpora	152 miliard EUR (2023)	Vysoký potenciál pro zlepšení dopadů na změnu klimatu, spotřebu energie, vodu a ovzduší a pro zvýšení odolnosti, strategické autonomie a technologických inovací EU. Opatření podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků doplní značku „zelená ocel“, která byla oznámena v Dohodě o čistém průmyslu, a stávající opatření v oblasti životního prostředí a klimatu týkající se výrobků z oceli a výroby oceli, jako je systém ETS a mechanismus CBAM.	2026
Hliník	4.	Podpora	40 miliard EUR (2019)	Potenciál zlepšit dopady na změnu klimatu, spotřebu energie, ovzduší, vodu, biologickou rozmanitost, znečištění půdy a suroviny. Použití druhotných materiálů při výrobě může snížit emise skleníkových plynů až 11krát. Hliník je jedním z kovů s největším potenciálem recyklovatelnosti a zvýšení odolnosti EU v oblasti dodávek. Očekává se, že opatření podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků doplní stávající opatření v oblasti životního prostředí a klimatu týkající se výrobků z hliníku a výroby hliníku, jako je systém ETS a mechanismus CBAM.	2027
Horizontální požadavky					
Opravitelnost (včetně hodnocení)	Není k dispozici	Vysoká podpora	Není k dispozici	Vysoký potenciál pro zlepšení; v závislosti na oblasti působnosti opatření a zahrnutém využívání zdrojů by mohlo být zařazeno také zvýšení oběhovosti (kritických) surovin, změna klimatu a cílené požadavky na trvanlivost (spolehlivost). Oblast působnosti,	2027

				kteřá bude upřesněna během přípravné studie, by mohla zahrnovat takové výrobky, jako je spotřební elektronika a malé domácí spotřebiče.	
Recyklovaný obsah a recyklovatelnost elektrických a elektronických zařízení	Není k dispozici	Podpora	Není k dispozici	Vysoký potenciál pro zlepšení v závislosti na přesné oblasti působnosti opatření a zahrnutém využívání zdrojů, zvýšení oběhovosti (kritických) surovin, změna klimatu a předcházení vzniku odpadů.	2029

Výše nejsou uvedeny **informační a komunikační technologie (produkty IKT)**, ale jsou zahrnuty v prvním pracovním plánu, protože budou zařazeny do práce na přípravě uvedených dvou horizontálních požadavků. Některé konkrétní produkty IKT budou zařazeny do práce na výrobcích spojených se spotřebou energie, o nichž se pojednává v následujícím oddíle.

Při stanovování požadavků na ekodesign je třeba zohlednit specifickou situaci **meziproduktů**. Jejich regulace by mohla mít důsledky nejen pro výrobu meziproduktů, ale také pro všechny konečné výrobky vyrobené z těchto meziproduktů. To vyžaduje pečlivé posouzení možných dopadů na relevantní trhy, včetně dopadů na trhy s konečnými výrobky, aby se předešlo negativním následkům u navazujících činností, zejména pro výrobce konečných výrobků, které obsahují jako složky regulované meziprodukty ⁽¹⁴⁾ ⁽¹⁵⁾. Posuzované možnosti zmírnění tohoto rizika budou zahrnovat pouhé stanovení **požadavků na informace**. Pečlivě bude zvažena také možnost zahrnout do oblasti působnosti příslušných aktů v přenesené pravomoci vybrané konečné výrobky obsahující velké množství meziproduktů. Analýza se bude zabývat také spolehlivostí a nákladností souvisejících ověřovacích mechanismů.

Při definování **horizontálních požadavků** platných pro širokou škálu výrobků s podobnými vlastnostmi a týkajících se konkrétních aspektů, u kterých je to technicky možné, budou pečlivě zvaženy všechny specifické aspekty výrobků, které by mohly být horizontálními pravidly ovlivněny, aby byly odhaleny a řešeny všechny kompromisy mezi jednotlivými aspekty výrobků. Tento nový přístup ke stanovování pravidel ekodesignu bude zaváděn postupně, aby se navázalo na zkušenosti s prvními případy.

⁽¹⁴⁾ To zahrnuje potenciální „únikové“ efekty vedoucí k nárůstu dovozu konečných výrobků obsahujících dotčené meziprodukty, čímž se obchází jejich použití regulované pouze na úrovni meziproduktů; v současné době probíhá studie k vyhodnocení podobného rizika v souvislosti s mechanismem CBAM.

⁽¹⁵⁾ Například některá odvětví, jako je obrana a bezpečnost, kosmické odvětví nebo zdravotnické prostředky, vyžadují pečlivé hodnocení, aby bylo zajištěno, že nebude ohrožena výkonnost konečných výrobků s ohledem na jejich specifické použití (v souladu s 19. bodem odůvodnění nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků).

2.2.2. Výrobky spojené se spotřebou energie

V budoucnu se budou výrobky spojené se spotřebou energie, včetně výrobků, které jsou již regulovány směrnicí o ekodesignu, řídit nařízením o ekodesignu udržitelných výrobků. Pracovní plán na období 2022–2024 týkající se ekodesignu a označování energetickými štítky zahrnuje 35 výrobků a v doprovodném pracovním dokumentu útvarů Komise je popsán značný pokrok při provádění tohoto plánu ⁽¹⁶⁾. Pro 19 z těchto výrobků je v nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků stanoveno přechodné období do 31. prosince 2026 ⁽¹⁷⁾, během nějž se na tato opatření nadále vztahuje směrnice o ekodesignu.

Analýzu potenciálu pro zlepšení u zbývajících 16 výrobků považuje Komise za stále platnou. U většiny těchto výrobků již Komise zahájila nezbytné přípravy. Z důvodu efektivity se proto těchto 16 výrobků převádí do pracovního plánu na období 2025–2030.

Do prvního pracovního plánu podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků se převádí a zahrnuje těchto 16 položek.

Výrobky spojené se spotřebou energie	Nový výrobek	Požadavky na ekodesign	Energetický štítek	Orientační termín
Nízkoteplotní topná tělesa	Ano	Ne	Ano	Přijetí: 2026
Displeje	Ne	Ano	Ano	Přijetí: 2027
Nabíječky elektrických vozidel	Ano	Bude upřesněno	Bude upřesněno	Přijetí: 2028
Myčky nádobí pro domácnost	Ne	Ano	Ano	Přijetí: 2026
Pračky pro domácnost a pračky se sušičkou pro domácnost	Ne	Ano	Ano	Přijetí: 2026
Profesionální pračky	Ano	Ano	Bude upřesněno	Přijetí: 2026

⁽¹⁶⁾ [SWD(2025)112].

⁽¹⁷⁾ V článku 79 je uveden jejich seznam: fotovoltaické panely, ohřívače pro vytápění vnitřních prostor a kombinované ohřívače, ohřívače vody, lokální topidla na tuhá paliva, klimatizátory vzduchu včetně tepelných čerpadel vzduch-vzduch a komfortních ventilátorů, kotle na tuhá paliva, ohřívače vzduchu a chladicí zařízení, větrací jednotky, vysavače, kuchyňské spotřebiče, vodní čerpadla, průmyslové ventilátory, oběhová čerpadla, vnější napájecí zdroje, počítače, servery a datová úložiště, výkonové transformátory, profesionální chladicí zařízení a zobrazovací zařízení.

Profesionální myčky nádobí	Ano	Ano	Bude upřesněno	Přijetí: 2026
Elektromotory a pohony s proměnnými otáčkami	Ne	Ano	Ne	Přijetí: 2028
Chladicí spotřebiče (včetně chladniček a mrazniček pro domácnost)	Ne	Ano	Ano	Přijetí: 2028
Chladicí spotřebiče s prodejní funkcí	Ne	Ano	Ano	Přijetí: 2028
Světelné zdroje a (pouze v případě ekodesignu) samostatné předřadné přístroje	Ne	Ano	Ano	Přijetí: 2029
Svařovací zařízení	Ne	Ano	Ne	Přijetí: konec roku 2030
Mobilní telefony a tablety	Ne	Ano	Ano	Přijetí: konec roku 2030
Lokální topidla	Ne	Ano	Ano	Energetický štítek: přijetí v roce 2026 Požadavky na ekodesign: přijetí: do poloviny roku 2030
Bubnové sušičky	Ne	Ano	Ano	Přijetí: konec roku 2030
Spotřeba v pohotovostním režimu a ve vypnutém stavu	Ne	Ano	Ne	Přijetí: konec roku 2030

2.2.3. Výrobky nezařazené do prvního pracovního plánu

Na základě výše uvedené metodiky posuzování, dostupných zdrojů a níže uvedených odůvodnění nejsou do prvního pracovního plánu podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků zařazeny následující výrobky uvedené v článku 18 uvedeného nařízení. U několika výrobků z tohoto seznamu se však navrhuje zahájit práci provedením studií a poté po třech letech využít přezkumu v polovině období k přehodnocení situace.

Pokud jde o **čisticí prostředky, barvy a maziva**, studie JRC o prioritách u nových výrobků ukazuje, že tyto skupiny výrobků mají nižší dopady a nižší potenciál ke zlepšení než konečné výrobky zařazené do tohoto pracovního plánu. Otevřená veřejná konzultace rovněž ukázala relativně nižší míru podpory pro tyto výrobky než pro konečné výrobky stanovené v tomto pracovním plánu jako prioritní.

Obuv spadá do jiné kategorie výrobků než textil, a to z důvodu odlišného použití materiálů, funkčnosti výrobků a dodavatelských řetězců. Má také nižší dopady než seznam prioritních konečných výrobků. Vzhledem k významu těchto dopadů a potenciálnímu využití požadavků na ekodesign pro ekomodulaci poplatků za rozšířenou odpovědnost výrobce obuvi podle rámcové směrnice o odpadech však bude během provádění tohoto pracovního plánu zadána studie. Studie, která bude dokončena do konce roku 2027, vyhodnotí potenciál pro zlepšení environmentální udržitelnosti obuvi podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků.

Skupina výrobků „**chemické látky**“ byla ve studii JRC uvedena na předním pořadí z hlediska vysokých dopadů a vysokého potenciálu pro zlepšení. V rámci otevřené veřejné konzultace byla rovněž zjištěna podpora pro zařazení chemických látek na seznam, ale jedná se o velmi složitou skupinu výrobků, které studie JRC hodnotila jako meziprodukt, se zaměřením na velkoobjemové

organické a anorganické chemické látky. Rozsah skupiny výrobků „chemické látky“ je však běžně chápán jako mnohem širší a překrývá se s dalšími segmenty, jako jsou petrochemické výrobky, polymery, speciální chemické látky a plasty. Vzhledem k této složitosti bude do konce roku 2025 zahájena studie, která přesněji vymezí chemické látky k potenciálnímu zahrnutí do oblasti působnosti, jakož i potenciální prioritní oblasti, pokud jde o zlepšení aspektů výrobků, pro účely budoucích aktů v přenesené pravomoci podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků týkajících se chemických látek (včetně polymerů a plastů), jejichž zařazení do přezkumu tohoto pracovního plánu nebo do následujícího pracovního plánu bude zváženo.

V souladu s čl. 5 odst. 6 nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků může Komise v kterékoli fázi stanovit požadavky na ekodesign pro skupiny výrobků, které nejsou zahrnuty do pracovního plánu. Například u **elektrických spínacích zařízení** bude Komise před zvážením stanovení požadavků na ekodesign pečlivě sledovat vývoj podle nařízení (EU) 2024/573 o fluorovaných skleníkových plynech ⁽¹⁸⁾.

3. KLÍČOVÉ FAKTORY

3.1. Mezinárodní rozměr – začleněný do všech fází procesu

Budoucí pravidla podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků mohou mít významné důsledky na mezinárodní úrovni, protože veškeré zboží uváděné na trh EU, včetně dováženého, bude muset splňovat nové normy (stejně jako podle směrnice o ekodesignu). Proto musí proces vytváření požadavků na ekodesign vycházet z podrobného posouzení a pochopení důsledků pro třetí země.

Komise zajistí přiměřené, systematické a vysoce kvalitní posouzení mezinárodních rozměrů v přípravných studiích a posouzeních dopadů, aby bylo zajištěno, že dopad na hospodářské subjekty ze třetích zemí bude s dostatečným předstihem důkladně pochopen, bude přiměřený a v souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy ⁽¹⁹⁾. Včasná komunikace a osvěta v tomto ohledu budou mít zásadní význam pro vysvětlení a zapojení partnerských zemí EU, zejména prostřednictvím delegací EU. Na tomto základě budou plánována a připravována opatření na podporu partnerů EU při plnění rozšířených požadavků na ekodesign.

3.2. Informace o všech částech hodnotového řetězce: digitální pas výrobku

Klíčovým pilířem nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je **digitální pas výrobku**. Každý výrobek, pro který budou přijata opatření týkající se ekodesignu, bude mít digitální pas výrobku,

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. L, 2024/573, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj>

⁽¹⁹⁾ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en

s výjimkou případů, kdy existuje alternativní digitální systém poskytující rovnocenné informace, například databáze EPREL ⁽²⁰⁾ pro výrobky spojené se spotřebou energie označené energetickým štítkem. Tím se podnikům, spotřebitelům a orgánům veřejné správy otevře přístup k údajům, pokud je potřebují znát, a to na základě otevřených, nechráněných mezinárodních standardů. Komise zahájila proces standardizace s cílem stanovit pravidla pro nosiče dat, infrastrukturu a interoperabilitu dat, která jsou nezbytná pro rozvoj systému pasů výrobků. Informace, které mají být shromažďovány a zpřístupňovány v digitálním pasu výrobku, budou specifikovány v aktech v přenesené pravomoci pro jednotlivé výrobky podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, případně v příslušných případech podle jiných právních předpisů. Digitální pas výrobku zajistí po uvedení výrobku na trh sledovatelnost v celém hodnotovém řetězci. To by mohlo podpořit dobrovolné zavádění řešení v oblasti sledovatelnosti, což podníká rozvoj trhu a podpoří udržitelný obchod za hranicemi EU. Uvádět se budou také informace o materiálovém složení a všech látkách vzbuzujících obavy, které jsou ve výrobku obsaženy, společně s informacemi o tom, jak lze výrobek bezpečně používat, recyklovat a likvidovat. To **usnadní řízení celého životního cyklu výrobku**.

3.3. Posílení postavení spotřebitelů: jasné a informativní štítky

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků se výrazně zaměřuje na informace o výrobku. Požadavky na informace jsou nezbytné, aby pomohly spotřebitelům informovaně se rozhodovat a podnítily změnu chování, díky níž se budou moci výrazně projevit přínosy nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků v oblasti environmentální udržitelnosti nad úroveň dosažitelnou pouze regulací minimální výkonnosti. Jasně to dokazuje současný **energetický štítek**, který spotřebitelé hodnotí velmi kladně, pokud jde o poskytování spolehlivých a důvěryhodných informací pomáhajících při rozhodování o koupi. Je velmi známý a používaný, a to stále častěji prostřednictvím QR odkazů na štítcích vedoucích do databáze EPREL, která obsahuje téměř dva miliony modelů zaregistrovaných více než 3 000 ověřených dodavatelů.

Energetické štítky budou i nadále používány jako výchozí možnost pro příslušné výrobky spojené se spotřebou energie, pokud se po pečlivém posouzení nedejde k závěru, že nemohou poskytnout spotřebitelům nejvhodnější informace.

U ostatních výrobků v oblasti působnosti budou informace zpravidla uvedeny v digitálním pasu výrobku. Některé výrobky mohou být rovněž označeny **štítkem podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků** anebo jinými štítky, které se řídí zvláštními právními předpisy EU, jako je nařízení o označování textilních výrobků, jež je v současné době předmětem přezkumu. Tyto štítky budou poskytovat jasné a důvěryhodné informace o příslušných vlastnostech výrobku nebo jeho výkonnosti, jako je uhlíková stopa, spotřeba vody, trvanlivost, opravitelnost nebo recyklovatelnost. Kromě toho Komise podle směrnice o posílení postavení spotřebitelů v rámci zelené transformace ⁽²¹⁾ zavede harmonizovaný štítek pro obchodní záruky na trvanlivost. Jedná

⁽²⁰⁾ Evropský registr výrobků s energetickým označením

⁽²¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/825 ze dne 28. února 2024, kterou se mění směrnice 2005/29/ES a 2011/83/EU, pokud jde o posílení postavení spotřebitelů v rámci zelené transformace

se o nové označení výrobků pro výrobce, kteří chtějí propagovat trvanlivost svých výrobků, a pro spotřebitele, kteří mají zájem vybírat si výrobky s delší životností.

3.4. Rozvoj předních trhů: zadávání zelených veřejných zakázek

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků umožňuje stanovit v *ad hoc* prováděcích aktech povinné minimální požadavky na zadávání veřejných zakázek, kdykoli jsou pro veřejné zadavatele relevantní výrobky regulované prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a je pro ně ekonomicky proveditelné nakupovat nejlepší environmentálně udržitelné výrobky. Tato opatření mají podpořit vytváření předních trhů, stimulovat investice a pomoci průmyslu EU zlepšit svou konkurenceschopnost v souladu s cíli Dohody o čistém průmyslu. Komise posoudí oblast působnosti, pokud jde o stanovení těchto minimálních požadavků na zadávání veřejných zakázek pro výrobky, pro něž jsou v pracovním plánu stanoveny priority, společně s posouzením zvláštních požadavků na ekodesign těchto výrobků.

Přestože se jedná o dva samostatné právní akty, akt v přenesené pravomoci stanovující požadavky na ekodesign a prováděcí akt stanovující požadavky na zadávání veřejných zakázek spolu úzce souvisejí, protože aspekty výrobků, jimiž se oba akty zabývají, musí být stejné. Komise proto bude opatření zkoumat a posuzovat společně a postup přijímání obou aktů povede souběžně. Pro výrobky označené energetickým štítkem již rámcové nařízení o označování energetickými štítky a směrnice o energetické účinnosti společně stanoví požadavky, které spojují zadávání veřejných zakázek s třídou na energetickém štítku ⁽²²⁾.

4. PODMÍNKY ÚSPĚŠNÉHO PROVÁDĚNÍ

4.1. Spolupráce s členskými státy při provádění dozoru nad trhem

Účinný dozor nad trhem je klíčem k tomu, aby bylo zajištěno provádění požadavků na ekodesign a energetické štítky, aby se naplnily očekávané přínosy, aby byly zajištěny rovné podmínky pro podniky, aby byly spotřebitelům poskytovány spolehlivé informace o výrobcích a aby rámec budoval důvěru.

Dozor nad trhem je v kompetenci jednotlivých států, přičemž Komise plní podpůrnou a koordinační úlohu ⁽²³⁾. Dostupné důkazy ⁽²⁴⁾ naznačují, že míra nedodržování předpisů je značná a vede ke ztrátě přínosů v odhadované výši 10 %. Obzvláště rozšířené a obtížně řešitelné je nedodržování předpisů v souvislosti s prodejem online, zejména v případě prodeje na online

prostřednictvím lepší ochrany před nekalými praktikami a prostřednictvím poskytování lepších informací (Text s významem pro EHP).

⁽²²⁾ Viz oddíl 6 doporučení Komise (EU) 2024/1716 ze dne 19. června 2024, ve kterém se stanoví pokyny pro výklad článků 5, 6 a 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791, pokud jde o spotřebu energie ve veřejném sektoru, renovaci veřejných budov a zadávání veřejných zakázek.

⁽²³⁾ Nařízení (EU) 2019/1020 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy.

⁽²⁴⁾ Například <https://www.eca.europa.eu/cs/publications?did=52828>

platformách mimo EU. S nabídkou nových výrobků a vznikem nových typů požadavků se budou objevovat nové výzvy. Z toho vyplývá, že každé navýšení zdrojů členských států vynakládaných na dozor nad trhem by bylo vysoce nákladově efektivní.

Význam posíleného prosazování práva pro zachování integrity trhu je zdůrazněn v Lettově zprávě⁽²⁵⁾. Rovněž Draghiho zpráva⁽²⁶⁾ doporučuje, aby EU lépe podporovala členské státy při provádění účinného dozoru nad trhem a při provádění pravidel EU, a výslovně se zmiňuje o ekodesignu a označování energetickými štítky.

Jak bylo oznámeno v Akčním plánu pro cenově dostupnou energii⁽²⁷⁾, Komise hodlá v reakci na tyto potřeby spolupracovat s vnitrostátními orgány na zintenzivnění opatření v této oblasti. Například bude pravidelně svolávat fórum o ekodesignu, aby prověřila „účinnost zavedených mechanismů dozoru nad trhem“ a projednala případnou potřebu jejich úpravy nebo posílení. Bude nadále podporovat vnitrostátní orgány dozoru nad trhem prostřednictvím skupiny pro správní spolupráci v oblasti ekodesignu a pracovního programu Evropské sítě pro shodu výrobků, včetně spolupráce s celními orgány. Pro usnadnění jejich práce podporuje IT nástroje, jako jsou Informační a komunikační systém pro dozor nad trhem a registr výrobků EPREL.

Kromě těchto administrativních podpůrných opatření financuje Komise pro orgány členských států koordinovaný postup EEPLIANT4 o objemu 8 milionů EUR, který zahrnuje šest skupin výrobků v období 2024–2028. Bude také nadále podporovat úsilí o dodržování předpisů ze strany průmyslu. Součástí toho je portál energeticky účinných výrobků⁽²⁸⁾, vyhrazená e-mailová schránka, často kladené otázky, pokyny a projekt „[ComplianceServices](#)“ podporovaný částkou 2,4 milionu EUR. Vzhledem k dostupnosti informací z digitálního pasu výrobku v rámci celního odbavení hrají celní orgány při podpoře provádění politiky v oblasti dovozu zásadní roli. V souvislosti s elektronickým obchodem je navíc zapotřebí integrovaný, na datech založený přístup ke spolupráci mezi celními orgány a orgány dozoru nad trhem se zaměřením na strategická opatření proti dodavatelským řetězcům, které nedodržují předpisy.

4.2. Zabránění ničení neprodaného zboží

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků poskytuje Komisi prostor pro aktualizaci seznamu výrobků, na které se vztahuje zákaz ničení neprodaných výrobků, a pro zařazení výrobků, u nichž se uvažuje o zákazu, do pracovních plánů podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků. **Pro tento první pracovní plán podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků Komise toto ustanovení použít nehodlá.** Je to předčasné, protože ještě nejsou k dispozici poznatky získané z realizace povinného zveřejňování informací o ničení neprodaných

⁽²⁵⁾ Enrico Letta, [Much more than a market](#) (Mnohem více než jen trh), duben 2024.

⁽²⁶⁾ Mario Draghi, [The future of European competitiveness](#) (Budoucnost evropské konkurenceschopnosti), září 2024.

⁽²⁷⁾ https://energy.ec.europa.eu/publications/action-plan-affordable-energy-unlocking-true-value-our-energy-union-secure-affordable-efficient-and_en

⁽²⁸⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/index_en

spotřebních výrobků (které budou základem pro případné zákazy v budoucích pracovních plánech).

5. ZÁVĚR

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků bylo vydáno s cílem zlepšit environmentální udržitelnost výrobků uváděných na trh EU snížením celkové uhlíkové a environmentální stopy výrobků během jejich životního cyklu a umožnit volný pohyb udržitelných výrobků na vnitřním trhu.

Tento pracovní plán je prvním důležitým krokem k dosažení tohoto cíle. Nové konečné výrobky a meziprodukty, které mají být regulovány, představují roční obrat na trhu EU ve výši více než 1 bilion EUR – přibližně 600 miliard EUR u výrobků spojených se spotřebou energie ⁽²⁹⁾ a téměř 500 miliard EUR u nových výrobků v širší oblasti působnosti nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků ⁽³⁰⁾. Představují také významný podíl dopadů spotřeby EU na životní prostředí – přibližně 31 % dopadů v oblasti změny klimatu a 34 % spotřeby fosilních zdrojů (plus další dopady) v rámci koše výrobků představujících celkovou spotřebu EU ⁽³¹⁾. Úspora energie a dalších zdrojů, mimo jiné prostřednictvím opatření na prodloužení životnosti výrobků, sníží zbytečné výdaje spotřebitelů a ušetří peníze na jiné účely.

Tento pracovní plán stanoví dostatečně vysokou a zároveň realistickou úroveň ambicí, čímž přispěje k Dohodě o čistém průmyslu a Kompasů konkurenceschopnosti EU, který zdůrazňuje, že výrobní odvětví by měla úspěšně spojit konkurenceschopnost s přechodem na nízkouhlíkovou a udržitelnou výrobu. Umožní také zúčastněným stranám, aby se zapojily se do procesu stanovení pravidel a navázaly na úspěch rámce pro ekodesign a označování energetickými štítky.

⁽²⁹⁾ Viz [2024 Ecodesign Impact Accounting status report](#) (Vyhodnocování dopadu ekodesignu – zpráva o stavu za rok 2024).

⁽³⁰⁾ Viz tabulku v oddíle 2.2.2 (zdroj: JRC <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138903>).

⁽³¹⁾ Aktualizováno podle výše uvedené zprávy JRC.